

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 28

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu **je uveden na záznamovém archu**.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body**.
- **Odpovědi píšete do záznamového archu**. Při zápisu použijte modře nebo černě píšící propisovací tužku, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**. Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení**.

Pokyny k úlohám s nabídkou odpovědi

- U všech úloh/podúloh je **právě jedna odpověď správná**.
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v záznamovém archu podle obrázku.

A B C D
4

- Pokud budete chtít svou odpověď opravit, pečlivě zabarvíte původně zakřížkovaný čtvereček a zakřížkujte nový čtvereček. Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědi a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

A B C D
4

Pokyny k úlohám bez nabídky odpovědi

- Odpovědi **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí. Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice. Při psaní **rozlišujte velká a malá písmena**.

12

- Pokud budete chtít tuto odpověď opravit, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď запиšte do stejného pole.
- Za chybu se považuje nesprávná (tj. i nadbytečná) nebo chybějící dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYNI!

1 bod

1 Které z následujících souvětí je zapsáno pravopisně správně?

- A) Děti viděli, že se v nedaleké vesnici zablýsklo.
- B) Děti viděly, že se v nedaleké vesnici zablýsklo.
- C) Děti viděli, že se v nedaleké vesnici zablísklo.
- D) Děti viděly, že se v nedaleké vesnici zablýsklo.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2-4

1) Všichni mořští vlci vědí:

na moři je hezky,
nahore jsou kormoráni,
dole plavou tresky.

2) Mořské vlky nevydělá

útes ani bouře,
klidně z dýmek vyfukují
k nebi kroužky kouře.

3) Mají svaly jako lana

a hrud' tetovanou,
tykají si s velrybami,
ba i s mořskou pannou.

4) Všichni mořští vlci vědí:

na moři je krásně,
i když občas na ně z vody
žralok cení dásně.

(Jiří Žáček, *Nesedejte na ježka!*)

1 bod

2 Které z následujících tvrzení o mořských vlcích odpovídá výchozímu textu?

- A) Mořští vlci jsou hubení.
- B) Mořští vlci mají velkou obavu ze žraloků.
- C) Mořští vlci se zaleknou kdejaké bouře.
- D) Mořští vlci jsou odvážní muži.

1 bod

3 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

(Antonyma: slova opačného významu; synonyma: slova stejného nebo podobného významu.)

- A) Přidáním předpony *ne-* k určitému slovu výjimečně vznikne synonymum, avšak slova *hezky* a *nehezky* synonymy nejsou.
- B) Přidáním předpony *ne-* k určitému slovu většinou vznikne antonymum, avšak slova *hezky* a *nehezky* antonymy nejsou.
- C) Přidáním předpony *ne-* k určitému slovu vždy vznikne synonymum, příkladem takových synonym jsou slova *hezky* a *nehezky*.
- D) Přidáním předpony *ne-* k určitému slovu často vznikne antonymum, příkladem takových antonym jsou slova *hezky* a *nehezky*.

4 Které z následujících tvrzení o třetí části výchozího textu NENÍ pravdivé?

- A) První verš je osmislabičný.
 B) Druhý verš je šestislabičný.
 C) Třetí verš je sedmislabičný.
 D) Čtvrtý verš je šestislabičný.
-

max. 2 body

5 Na každé vynechané místo (**) v příslovích doplňte příslušné slovo.**

5.1 Jirka přišel prvního září pozdě do školy. Zbylo na něj místo v první lavici, kde sedět nechtěl. Paní učitelka pronesla: „Kdo pozdě chodí, sám sobě****.“

5.2 Maruška psala písemnou práci z anglického jazyka. Odevzdávala ji jako první, ostatní ještě usilovně přemýšleli. Měla v ní však v mnoho chyb. Práce kvapná málo****.

max. 3 body

6 Přiřaďte k jednotlivým větám (6.1 – 6.3) odpovídající tvrzení (A-E).

(Každou možnost z nabídky A - E můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 6.1 Podařilo se jim zahnat krávy do ohrady. _____
 6.2 Nejraději mám barevné povlečení na zipy. _____
 6.3 Z budovy školy všichni rychle vyběhli. _____

- A) V této větě se tvary obou podstatných jmen shodují v pádě, čísle a rodě.
 B) V této větě se tvary obou podstatných jmen shodují v čísle a rodě, ale neshodují se v pádě.
 C) V této větě se tvary obou podstatných jmen shodují v pádě a rodě, ale neshodují se v čísle.
 D) V této větě se tvary obou podstatných jmen shodují v pádě, ale neshodují se v čísle ani v rodě.
 E) V této větě se tvary obou podstatných jmen shodují v rodě, ale neshodují se v pádě ani v čísle.
-

7 Vypište z každé z následujících vět (7.1 a 7.2) základní skladební dvojici.

max. 2 body

(Základní skladební dvojice musí být zapsány pravopisně správně.)

- 7.1 Hluk z nedalekého silničního obchvatu nepříjemně narušoval noční spánek.
 7.2 Jana a její kamarádky z tanečního kroužku brzy společně vystoupí na akademii.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 8-13

TEXT 1

Paleontologové v Argentině **odkryli** fosilii gigantického dinosaura. Z několika objevených kostí soudí, že se mohlo jednat o největšího tvora, který kdy na naší planetě žil, píše stanice CNN.

Ocasní obratle, části pánve a další kosti veleještěra, který před 98 miliony lety brázdil jednu z provincií v argentinské části Patagonie, našli odborníci v geologické formaci známé jako souvrství Candelerosna, která je na zkameněliny bohatá.

Dinosaurus **patřil** podle CNN mezi tzv. titanosaury, což je rozmanitá skupina sauropodních dinosaurů. Sauropodi byli obecně velcí býložraví pravěcí ještěři s dlouhými krky a ocasy, kteří chodili po čtyřech. Nově objevený jedinec mohl být větší než jeho příbuzný Patagotitan – příslušníci tohoto rodu žili před 100 až 95 miliony lety a dosahovali výšky až 37,2 metru.

Je to obrovský dinosaur, (****)jsme v očekávání, že najdeme ještě další části kostry při dalších expedicích, abychom mohli s jistotou **říci**, (****)velký doopravdy byl,“ prohlásil jeden paleontolog z přírodovědného muzea v argentinském městě La Plata.

Fosilie podobných obřích sauropodů našli odborníci na všech kontinentech kromě Antarktidy. Ty největší z nich – včetně pozůstatků dinosaurů vážících více než 40 tun – však byly objeveny právě v Patagonii.

Bez provedení analýzy dinosaurí stehenní či pažní kosti nemohou vědci s jistotou určit, kolik pradávný ještěr měřil – a samozřejmě ani jeho hmotnost. Dosud nalezené kosterní pozůstatky však **naznačují**, že by částečně odkrytý jedinec „mohl být považován za jednoho z největších“.

(www. idnes, upraveno)

TEXT 2

Podstatná jména slovesná jsou podstatná jména, která se tvoří od sloves a končí na *-ní* nebo *-tí*.

Podstatné jméno *dělení* končí na *-ní* a je vytvořeno od slovesa *dělit* – je to podstatné jméno slovesné.

Podstatné jméno *kamení* končí na *-ní* a je vytvořeno od podstatného jména *kámen* – není to podstatné jméno slovesné.

8 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne(N).

max. 2 body

	A	N
8.1 O nálezu veleještěra v Argentině se vědci domnívají, že může jít o jednoho z největších nalezených tvorů.	☐	☐
8.2 Skupina sauropodních dinosaurů, mezi něž nalezený veleještěr náleží, patřila mezi masožravce.	☐	☐
8.3 Sauropodi dle nálezů fosilií obývali všechny kontinenty.	☐	☐
8.4 Paleontologové očekávají další nálezy kosterních ostatků ještěra.	☐	☐

1 bod

9 Které z následujících tvrzení o slovech tučně vyznačených v TEXTU 1 NENÍ pravdivé?

- A) Pokud slovo *odkryli* nahradíme slovem *objevili*, význam textu bude zachován.
- B) Pokud slovo *patřil* nahradíme slovem *náležel*, význam textu bude zachován.
- C) Pokud slovo *řici* nahradíme slovem *sdělit*, význam textu bude zachován.
- D) Pokud slovo *naznačují* nahradíme slovem *popírají*, význam textu bude zachován.

1 bod

10 Které z následujících tvrzení o slovech podtržených v TEXTU 1 je pravdivé?

Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2.

- A) Obě tato slova jsou podstatná jména slovesná.
- B) Pouze slovo očekávání je podstatné jméno slovesné.
- C) Ani jedno z těchto slov není podstatné jméno slovesné.
- D) Pouze slovo provedení je podstatné jméno slovesné.

1 bod

11 Na každé ze dvou vynechaných míst (*) v TEXTU 1 patří 1 slovo. Ve které z následujících možností jsou uvedena obě tato slova v pořadí odpovídajícím TEXTU 1?**

- A) a proto – kolik
- B) a proto – jak
- C) neboť – jak
- D) neboť – kolik

1 bod

12 Které z následujících tvrzení NENÍ pravdivé?

(Všechna posuzovaná slova pocházejí z prvního odstavce textu 1)

- A) Slovo dinosaurus je významově podřazené slovu ještěř.
- B) Slovo Antarktida je významově podřazené slovu kontinent.
- C) Slovo tvor je významově nadřazené slovu sauropodi.
- D) Slovo výška je významově nadřazené slovu hmotnost.

max. 2 body

13 Rozhodněte o každém z následujících úseků TEXTU 1, zda se v něm vyskytuje zájmeno (A), nebo ne (N).

	A	N
13.1 kdy na naší planetě žil	☐	☐
13.2 našli odborníci na všech kontinentech	☐	☐
13.3 kolik pradávny ještěř měřil	☐	☐
13.4 kteří chodili po čtyřech	☐	☐

1 bod

14 Která z následujících vět obsahuje pravopisnou chybu?

- A) Mně to neříkej.
 - B) Nikdo o mě ani pohledem nezavadil.
 - C) Rodiče pro mě přijeli před setměním.
 - D) Kamarádi ke mě chodili pravidelně na návštěvu.
-

3 body

15 Uspořádejte jednotlivé části textu (A - F) za sebou tak, aby na sebe navazovaly.

A) Asfaltová silnice hřála a kopec byl opravdu prudký.

B) Když se ocitl na vršku, zamířil doprava, kde byla vyšlapaná pěšina.

C) Zatímco dopoledne Bóďa zatočil dolů do vesnice, tentokrát si to zamířil na opačnou stranu a začal šlapat do kopce.

D) Úplně na konci stál sklep Bóďových prarodičů.

E) Ta vedla k řadě vinných sklepů.

F) Malý cyklista musel šlápnout do pedálů, aby ho vyjel.

(Martin Šinkovský, Vincent a Bóďa, Dobrodružství v Benátkách, upraveno)

První část _____

Druhá část _____

Třetí část _____

Čtvrtá část _____

Pátá část _____

Šestá část _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

O cestování

Je tak jednoduché nasednout na vlak či na autobus, otočit klíčkem od zapalování a virazit po dálnici třeba až k Jaderskému moři. Je tak jednoduché koupit si letenku na druhý konec zeměkoule. Není nemožné zaplatit si výlet do vesmíru a je pravděpodobné, že nepotrvá dlouho a první turista přistane na Měsíci.

Dávno jsme zapoměli na dobu, kdy cesta do nedalekého města byla událostí roku a cesta do Prahy akcí, na kterou vzpomínali obyvatelé zapadlých vísek celý svůj život. Všechno to samozřejmě byly cesty pěší.

Dnešní turista se už nemusí prodírat potemněnými lesy, třást se před lupiči a obávat se slepých míst na mapách. Spolehliví průvodci mu ukážou cestu, nosiči pomohou s oběmnými zavazadly a jídlo není třeba lovit, čeká v nejbližší restauraci. Jediné, co zůstává proměnlivé a nevyzpytatelné, je počasí.
(Diktáty a pravopisná cvičení)

max. 4 body

16 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu. Doporučení: Opravte pouze ta slova, u kterých jste si jisti, že jsou ve výchozím textu zapsána s pravopisnou chybou. Vlastní jména Jaderské moře a Měsíc a slovo turista jsou napsána správně.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 17

TEXT 1

1. rozzlobila	6. obstát
2. předstihl	7. pohovka
3. vlnobití	8. nejlíp
4. kdokoliv	9. poddaný
5. polepit	10. spisovatel

TEXT 2

Otevřená slabika – slabika, která končí samohláskou, např. ku.
Zavřená slabika – slabika, která končí souhláskou, např. síc.

max. 3 body

17 Tvzení: Slovo má v uvedeném tvaru první slabiku otevřenou a poslední slabiku zavřenou.

Najděte v TEXTU 1 tři slova, pro něž toto tvrzení platí, a napište jejich čísla.

Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2. Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakékoli číslice či jakéhokoli slova, které nevyhovují zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 18 – 22

- (1) Hvězdy **se zrcadlily** v tůňce, ale jinak byla kolem nejčernější tma. Na tmou však byla zvyklá. Té se nelekla. Když někdy za zimní noci vyhasl oheň v Mattisově hradě, byla tam tma černější než ve všech lesích **dohromady**. Kdepak, tmy se nebála. Právě když se už chtěla **vrátit**, vzpomněla si na kožený vak. Ležela na kameni, kde předtím seděla a jedla, a tak pro něj v té tmě lezla nahoru. Myslela si, že na tom vysokém kameni bude výš ke hvězdám, natahovala tedy ruce a zkoušela si jich několik utrhnout, aby si je ve vaku mohla vzít domů. Ale nešlo to, vzala tedy svůj malý vak a chtěla slézt dolů.
- (2) A tu uviděla něco, co ji vylekalo. Všude mezi stromy blýskaly oči, ano, kolem kamene se utvořil kruh očí, které ji sledovaly, a ona si toho nevšimla. Nikdy předtím neviděla oči, které by mohly takhle ve tmě svítit, a vůbec se jí to nelíbilo.
- (3) „Co chcete?“ vykřikla. Ale nikdo neodpověděl. **Místo** toho se oči blížily. Pomalu, krok za krokem se blížily víc a víc, a bylo slyšet mumlání hlasů. Byly to zvláštní, staré šedivé hlasy, které mumlaly všechny najednou:
- (4) „Šedivíci, šedivíci, je tu člověk, je tu člověk v našem lese, kousejte a bijte, šedivíci, kousejte a bijte, šedivíci!“
- (5) A najednou byly všechny ty podivné šedivé bytosti, které jí chtěly ublížit, přímo pod kamenem. Neviděla je, ale cítila, že tam jsou, a běhal jí z toho mráz po zádech.
- (6) Teď poznala, jak jsou šedivíci nebezpeční, však jí Mattis říkal, aby si na ně dala pozor. Ale bylo pozdě.

(Astrid Lindgrenová, Ronja, dcera loupežníka, upraveno)

max. 2 bod

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
18.1 Obloha byla plná hvězd, které ozářily celou krajinu.	☐	☐
18.2 Ronja vylezla na kámen minimálně dvakrát.	☐	☐
18.3 Ronja si vzpomněla na Mattisovo varování, ale nebezpečí necítila.	☐	☐
18.4 Ronja si zprvu nevšimla očí, které ji pozorovaly.	☐	☐

1 bod

19 Které z následujících tvrzení **NEVYPLÝVÁ** z výchozího textu?

- A) Ronja se musela vrátit pro vak, který zapoměla na kameni, kde seděla.
B) Ronja byla zvyklá na tmou.
C) Ronja na okamžik zřetelně uviděla bytosti, které ji obestoupily.
D) Ronja byla ohrožena na životě.

1 bod

20 Které z následujících tvrzení o úseku **podtrženém** ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Běhal jí mráz po zádech, protože jí byla zima.
B) Běhal jí mráz po zádech, protože měla strach.
C) Běhal jí mráz po zádech, protože se náhle ochladilo.
D) Běhal jí mráz po zádech, protože byla promočená.

max. 2 body

21 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (A), nebo ne (N).

Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu vyznačena tučně.

	A	N
21.1 Slovo <i>zrcadlily se</i> je v textu užito ve významu <i>odrážely se, probleskovaly, svítily</i> .	☐	☐
21.2 Slovo <i>dohromady</i> je v textu užito ve významu <i>úhrnně, celkem</i> .	☐	☐
21.3 Slovo <i>vrátit</i> je v textu užito ve významu <i>odevzdat, dát zpět na místo</i> .	☐	☐
21.4 Slovo <i>místo</i> je v textu užito ve významu <i>prostor, umístění</i> .	☐	☐

max. 3 body

22 Vypište z druhé části výchozího textu tři předložky.

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

max. 2 body

23 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N).

	A	N
23.1 Hovězí guláš se podává s houskovým knedlíkem.	☐	☐
23.2 Zadanou práci někteří žáci odbyli.	☐	☐
23.3 Ve Francii můžeme obdivovat jeskynní malby, umění pravěkých lidí.	☐	☐
23.4 Lidé bývají někdy zapomnětliví.	☐	☐
-

max. 2 body

24 Ke každé z následujících podúloh (24.1 a 24.2) napište podle zadání současné spisovné slovo, které NENÍ jménem vlastním.

(Současné slovo znamená slovo používané v dnešní době, nikoli zastaralé. Vlastní jméno je např. Brno.)

- 24.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem POSLOUCHAT a skloňuje se podle vzoru MUŽ.
- 24.2 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem BÍLÝ a skloňuje se podle vzoru ŽENA.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25 – 27

Země na Nilu vábí cestovatele od dávných let. Někteří se za poznáním vydali osobně, jiní na stránkách knih. Egyptské památky a mumie fascinovaly už středověké učence. Napoleonská výprava do Egypta a následné rozluštění hieroglyfů pak otevřely dveře archeologickému a vědeckému výzkumu. Čeští badatelé se o starověký Egypt zajímali od poloviny devatenáctého století. Před sto padesáti lety se do Egypta vydal i Jan Neruda. Pyramidy v něm vzbudily rozporuplné pocity. „Jaká to obrovitá pitomost,“ napsal tehdy. (Reflex, upraveno)

1 bod

25 Které z následujících tvrzení jednoznačně vyplývá z výchozího textu?

- A) Čeští badatelé se o Egypt zajímali již ve středověku.
- B) Středověcí učenci i básník Jan Neruda se stali obdivovateli egyptských památek.
- C) Egypt se rozkládá v povodí řeky Nil.
- D) Hieroglyfy byly rozluštny před Napoleonovou cestou do Egypta.

1 bod

26 Které z následujících tvrzení o úseku podtrženém ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Věta neobsahuje žádné vlastní jméno.
- B) Věta neobsahuje sloveso v čase minulém.
- C) Věta neobsahuje žádné neohebné slovní druhy.
- D) Věta nemá vyjádřený podmět.

(Mezi neohebné slovní druhy patří: příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce.)

1 bod

27 Která z uvedených vět je souvětí?

- A) Napoleonská výprava vedoucí do Egypta otevřela dveře archeologickému výzkumu.
- B) Napoleonská výprava, která vedla do Egypta, otevřela dveře archeologickému výzkumu.
- C) Výprava do Egypta pod vedením Napoleona otevřela dveře archeologickému výzkumu.
- D) Napoleonská výprava do Egypta a následné rozluštění hieroglyfů otevřely dveře archeologickému a vědeckému výzkumu.

28 Na základě uvedených údajů přiřaďte k jednotlivým příjmením jejich členy

(Každou možnost z nabídky A-F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

PŘÍJMENÍ	Vyskočilovi (muž není Arnošt, žena není Soňa) Procházkovi (muž Pavel) Kolářovi (muž Robert) Novákovi
RODNÁ JMÉNA MUŽŮ	Arnošt (žena Marie a dítě Evička) Pavel (žena Soňa a dítě není Honzík) Robert Milan (dítě Alenka)
RODNÁ JMÉNA ŽEN	Soňa Věra (dítě Honzík) Marie Jiřina
RODNÁ JMÉNA DĚTÍ	Honzík Evička Alenka Toník

- A) muž Pavel, žena Soňa, dítě Toník
- B) muž Pavel, žena Jiřina, dítě Evička
- C) muž Milan, žena Jiřina, dítě Alenka
- D) muž Robert, žena Marie, dítě Toník
- E) muž Arnošt, žena Marie, dítě Evička
- F) muž Robert, žena Věra, dítě Honzík

28. 1 Vyskočilovi _____

28. 2 Procházkovi _____

28. 3 Kolářovi _____

28. 4 Novákovi _____